

Nota

Aan

Leden Nationaal Beraad

Van

Digicommissaris

Betreft

Voorstel tariefstructuur doorbelasting MO, DigiD en Digipoort

Contactpersoon

Daisy Geurts
Daisy.geurts@digicommissaris.nl
Tel.nr. 06 11377029

Datum

11 september 2017

Kenmerk

2017-0000449676

Bijlagen

1

Inleiding

Door de Ministerraad is op 24 februari 2017 besloten dat vanaf 1-1-2018 de toerekenbare beheer- en exploitatiekosten van MijnOverheid, DigiD en Digipoort op basis van het profijtbeginsel zullen worden doorbelast aan afnemers van deze voorzieningen. Er is daarbij vastgesteld dat de gekozen doorbelastingsmethodiek (het beschreven nul-scenario) samen met de betrokken partijen nader zou worden bekeken, omdat er perverse prikkels en/of negatieve beleidseffecten van de voor het MR-besluit gehanteerde methodiek uit zouden kunnen gaan, zoals een zeer hoge prijs per bericht voor kleingebruikers. Ook is gesteld dat doorbelasting om versterking vraagt van de rol van afnemers in de governancestructuur van de GDI.

Met deze notitie stel ik, mede namens de stuurgroep 'follow up MR-besluit', een tariefstructuur voor DigiD en MijnOverheid voor, die tegemoetkomt aan de vraag naar een 'intelligente' doorbelastingsmethodiek. Dit voorstel is mede gebaseerd op een advies van een externe deskundige partij (Deloitte Consulting), die 6 scenario's heeft doorgerekend en beoordeeld aan de hand van vooraf meegegeven criteria en advies heeft uitgebracht over te maken keuzes. De keuze van de scenario's, de criteria en de resultaten van het onderzoek zijn meermaals besproken in de breed samengestelde begeleidingscommissie en stuurgroep die zijn ingericht om de implementatie van de doorbelasting in goede banen te (helpen) leiden. Voor Digipoort is reeds een doorbelastingsmethodiek in gebruik, waarbij afnemers bijdragen op basis van gebruik (aantal afgenomen diensten).

In deze notitie wordt vervolgens ingegaan op de financiële effecten van de voorgestelde tariefstructuur en doorbelastingsmethodiek en op de noodzakelijke herijking van de governance.

Het Nationaal Beraad wordt gevraagd om:

1. In te stemmen met de volgende tariefstructuur voor DigiD en MijnOverheid:
 - a) Iedere afname-eenheid (de 'q') wordt tegen een vast en vooraf vastgesteld tarief (de 'p') doorbelast (zuivere $p \cdot q$);
 - b) De eerste schijf, te weten van 1 tot 1000 afname-eenheden, wordt tegen een nultarief doorbelast;
 - c) Voor MijnOverheid is de afname-eenheid (de 'q') voor 2018 het aantal verzonden berichten;
 - d) Voor DigiD is de afname-eenheid voor 2018 het aantal geslaagde inlogs met DigiD basis en DigiD midden (sms en app).
2. Te bevestigen dat de reeds in werking zijnde doorbelastingsmethodiek van de kosten van Digipoort wordt uitgebreid zodat vanaf 01-01-2018 alle toerekenbare beheer- en exploitatiekosten van Digipoort aan de afnemers worden doorbelast op basis van profijt.
3. In te stemmen met compensatie van afnemers voor wie de voorgestelde tariefstructuur en doorbelastingsmethodiek en de daaruit volgende kostenverdeling leiden tot een niet voorziene en niet meer in te passen kostenstijging voor 2018, zoals weergegeven in de tabel in paragraaf 4 van de toelichting. Deze (gedeeltelijke en) incidentele compensatie zal gefinancierd worden uit de -als gevolg van de doorbelasting vrijvallende- middelen van de Aanvullende Post GDI 2018.¹
4. In te stemmen met de sturingsprincipes voor de versterking van sturing door afnemers, die onder regie van BZK, de komende maanden, in gezamenlijkheid en in relatie tot de integrale sturing op de digitale overheid, worden uitgewerkt:
 - a) Compacte sturing, waarbij het aantal gremia eerder afneemt dan toeneemt;
 - b) Afnemers worden in staat gesteld om te sturen op kosten en kostenniveau;
 - c) Afnemers worden in staat gesteld om te sturen op samenhang en de onderlinge afhankelijkheid tussen voorzieningen;
 - d) Meerjarig, waarbij de sturingsstructuur voorziet in tijdigheid en voorspelbaarheid van de kosten(verdeling) voor afnemers;
 - e) Sturing op beheer en exploitatie gebeurt in samenhang met sturing op doorontwikkeling;
 - f) Helderheid over de rol van de koepels in de sturing.

Deze uitwerking gebeurt op een zodanige manier, dat afnemers vanaf 1 januari 2018 in staat worden gesteld om conform deze uitgangspunten te sturen op MijnOverheid, DigiD en Digipoort.

Ter ondersteuning van de gevraagde besluitvorming is in deze nota een toelichting op de voorstellen opgenomen, alsmede een tabel met de geraamde financiële consequenties van de voorgestelde tariefstructuur.

¹ Daarmee wordt de financiële ruimte op de Aanvullende Post GDI om doorontwikkel- en investeringsambities voor de GDI te financieren voor 2018 met maximaal 35.794 k€ verminderd.

Toelichting

1. Kaders en uitgangspunten

In het Ministerraadsbesluit van 24 februari 2017 en de voorafgaande besluitvorming door het Nationaal Beraad zijn de kaders en de uitgangspunten van de doorbelasting vastgelegd. De belangrijkste kaders zijn:

- Vanaf 1 januari 2018 worden de toerekenbare beheer- en exploitatiekosten van DigID, Digipoort en MijnOverheid doorbelast aan afnemers;
- De toerekenbare beheer- en exploitatiekosten voor de overige voorzieningen zullen vanaf 1-1-2019 worden doorbelast, op basis van het profijtbeginsel;
- Doorbelasting vraagt om versterking van de rol van afnemers in de governancestructuur van de GDI. In de operationele sturing op dossiers, zoals eID en de berichtenvoorziening, dient de rol van afnemers versterkt te worden op basis van hun financiële belang (meebetalen is meebepalen).

Onderdeel van het ministerraadsbesluit is ook:

- Een doorbelastingsmethodiek, gebaseerd op een tariefstructuur waarbij elke afnemer naast een basistarief (drie schijven: klein, middel en groot) ook een vaste prijs per eenheid betaalt. Dit is het 'nulscenario';
- De afspraak dat deze doorbelastingsmethodiek waarmee het profijtbeginsel vorm krijgt en die dus de basis is voor de verdeling van de kosten over de afnemers, in de eerste helft van 2017 nader zal worden bezien;
- De afspraak dat daarbij oog wordt gehouden voor evenwicht in de uitkomsten en het zich al dan niet voordoen van ongewenste (beleids)effecten bij bijvoorbeeld kleine publieke en private partijen.

Deze nota is een resultaat van dat proces. Besluitvorming over de doorbelastingsmethodiek, meer specifiek de tariefstructuur, is op dit moment noodzakelijk om Logius in staat te stellen om de doorbelasting tijdig te effectueren in de processen en systemen.

2. Betrokkenheid van alle belanghebbenden

Om bij de uitwerking en de implementatie van het Ministerraadsbesluit te voorzien in interbestuurlijke afweging en sturing op tactisch en operationeel niveau is een tweetal 'hulpconstructen' ingericht: een stuurgroep en een begeleidingscommissie.

De stuurgroep 'Follow up MR besluit' monitort en stuurt op de voortgang en neemt de besluiten die nodig zijn om op tijd en binnen het door de Ministerraad vastgestelde kader de doorbelastingsafspraken geïmplementeerd te krijgen. De leden van de stuurgroep² dragen vanuit

² De stuurgroep bestaat uit de volgende leden: Katja Verhulst (vz, BZK DIO), Rob Evelo (BZK DIO), Bert Struijk (BZK, eigenaar Logius), Hans van der Stelt (Bureau Digicommissaris), Daisy Geurts (Bureau Digicommissaris), Caroline Kollau (FEZ BZK), Erwin Stolk (DT, Logius), Arjan Wattel (programmamanager, Logius), Gé Linssen (EZ), Maarten Edelman (secr, BZK DIO), Peter van Dijk (VNG), Ron Bos (UWV), Pieter Kalkdijk (KvK), Arije van Schaik-Colijn (Belastingdienst), Thomas Wijffels (Pensioenfederatie).

hun eigen professionaliteit, positie en ervaring bij aan een zo afgewogen mogelijke besluitvorming. Deze besluiten zijn openbaar en daarmee transparant, dus volgbaar voor alle betrokken partijen. In de stuurgroep zijn de verschillende rollen die van belang zijn bij de implementatie van de doorbelastingsafspraken vertegenwoordigd, met voldoende mandaat om eventuele hindernissen weg te nemen (beleidsverantwoordelijken, opdrachtgevers, regievoerder, beheerorganisatie en haar eigenaar). Daarnaast zijn een aantal vertegenwoordigers van afnemer(organisatie)s lid van de stuurgroep, die de haalbaarheid van de voorstellen en stukken in het Nationaal Beraad kunnen inschatten³. De stuurgroep fungeert hierbij als toetsend voorportaal voor de besluitvorming in het Nationaal Beraad. De stuurgroep neemt besluiten om belemmeringen in de implementatie weg te nemen, en bereidt daarnaast besluitvorming –waar nodig- van het Nationaal Beraad voor. Uiteindelijk beslist het Nationaal Beraad.

De begeleidingscommissie bestaat uit een brede groep inhoudsdeskundigen vanuit de verschillende geledingen van de overheid. Ten behoeve van het draagvlak zijn alle sectoren genoemd in het Ministerraadsbesluit in de begeleidingscommissie vertegenwoordigd. Haar inbreng is van belang voor het creëren van draagvlak (bij hun achterban) en medebepalend voor besluiten die via de stuurgroep aan het Nationaal Beraad worden voorgelegd. De begeleidingscommissie wordt daartoe betrokken bij de stappen die worden gezet bij de implementatie van de doorbelastingsafspraken en de relevante ontwikkelingen/afspraken uit de stuurgroep. Wanneer daar aanleiding toe is, kunnen de leden van de begeleidingscommissie onderwerpen agenderen in de begeleidingscommissie of de stuurgroep.

Het gehele proces is uitgevoerd onder regie van (Bureau) Digicommissaris.

3. Zes scenario's voor een goede tariefstructuur

Om meer inzicht te krijgen in mogelijke alternatieve tariefstructuren voor de doorbelastingsmethodiek zoals vastgesteld in het MR-besluit van 24 februari 2017, heeft Bureau Digicommissaris opdracht verleend aan een Deloitte Consulting om zes alternatieve scenario's voor een tariefstructuur door te rekenen. Onderdeel van de opdracht aan Deloitte was ook om de verschillende tariefstructuren te beoordelen op een aantal criteria, om duidelijk te krijgen in hoeverre de verschillende tariefstructuren de perverse prikkels en negatieve beleidseffecten zoals gesignaleerd bij het Ministerraadsbesluit kunnen verminderen of opheffen.

De criteria en aandachtspunten die door Deloitte zijn gebruikt om de scenario's te beoordelen, zijn:

- Uitvoerbaarheid
- Juiste prikkels voor grondleggers van de voorziening en afname (gebruik) in het algemeen
- Beperken van de administratieve lasten

³ Ook de pensioenfederatie, die geen zitting heeft in of vertegenwoordigd wordt in het Nationaal Beraad, maar wel een groep afnemers van zowel DigiD als MijnOverheid vertegenwoordigt, heeft zitting in de stuurgroep. Via de voorzitter van het Nationaal Beraad zal zij haar zienswijze inbrengen in het Nationaal Beraad.

- Voorspelbaarheid van de financiële bijdragen voor afnemers, voor een aantal jaren vooruit
- Transparantie
- Zorgen voor financiële dekking van de (meerjarige) verplichtingen die een beleidsverantwoordelijke of opdrachtgever aangaat.

De door Deloitte onderzochte scenario's zijn:

1. Degressief	Naarmate het gebruik toeneemt, wordt het (schijven) tarief per afname-eenheid verlaagd.
2. Progressief	Naarmate het gebruik toeneemt, wordt het (schijven)tarief per afname-eenheid verhoogd.
3. Zuivere p*q	Alle afnemers betalen hetzelfde tarief per tik; de uiteindelijke doorbelasting is direct gerelateerd aan de absolute hoeveelheid afname-eenheden die een afnemer afneemt.
4. Zuivere verdeelsleutel	Op basis van orde van grootte van absoluut gebruik (afname), worden afnemers ingedeeld in een bepaalde schijf. De schijf bepaalt het vaste bedrag dat doorbelast gaat worden.
5. Verdeelsleutel + p*q	Vergelijkbaar met 4, bovenop een vast schijftarief wordt ook een deel op basis van p*q doorbelast.
6. p*q plus key user bijdrage	Vast tarief per afname-eenheid, dat lager is dan in scenario 3, omdat daarnaast de grootste afnemers een key user bijdrage betalen.

Zowel in scenario 3 als 6 kan volgens Deloitte gekozen worden voor een arrangement ten aanzien van de onderste/eerste schijf: ofwel een bepaalde hoeveelheid afname-eenheden gratis, ofwel een abonnementstarief met een vaste hoeveelheid afname-eenheden inbegrepen.

Zowel de keuze van de scenario's als de criteria en aandachtspunten zijn in samenspraak met de begeleidingscommissie en stuurgroep vastgesteld.

Het rapport van Deloitte met de bevindingen per scenario is te vinden op www.digicommissaris.nl. In het kort worden scenario's 4 en 5, ondanks enkele evidente voordelen, ontraden door Deloitte vanwege de grote sprongen in gemiddelde kosten per eenheid direct na de schijfovergangen. Scenario 1 en 2 kennen gespiegelde voordelen (1 moedigt collectief gebruik aan en is gunstig voor grootverbruikers, 2 moedigt individueel gebruik aan en is gunstig voor kleinverbruikers). In alle scenario's behalve 3 en 6 zit een zeker risico op ontmoediging van gebruik van de beschikbare infrastructuur.

In de begeleidingscommissie en de stuurgroep zijn de resultaten van Deloitte meerdere keren besproken. Onderwerpen die daarbij nadrukkelijk aan de orde waren, zijn de wenselijkheid van dezelfde tariefstructuur voor zowel MijnOverheid als DigiD, de wenselijkheid van een key

user bijdrage en de wenselijkheid en de vorm van een arrangement voor de onderste/eerste schijf:

Eénzelfde tariefstructuur voor zowel MijnOverheid als DigiD maakt de uitvoerbaarheid groter, en doet recht aan het feit dat beide voorzieningen transactie georiënteerde voorzieningen zijn. Het blijft mogelijk dat voor andere GDI-voorzieningen (waarvan de toerekenbare beheer- en exploitatiekosten vanaf 1 januari 2019 worden doorbelast), op basis van de gehanteerde criteria, andere tariefstructuren meer geëigend zijn.

Een extra financiële key user bijdrage wordt door de stuurgroep niet wenselijk geacht. Grootverbruikers betalen in alle scenario's al meer dan kleinverbruikers; dat rechtvaardigt een stevigere positie in de sturing op de beheer- en exploitatiefase ook zonder extra financiële key user bijdrage. Deze keuze leidt mogelijk wel tot meer grilligheid over de jaren heen in de doorbelaste kosten per afnemer, die door de key user bijdrage zou worden gedempt.

De stuurgroep acht een vrijstelling in de vorm van een kleine gratis hoeveelheid afname-eenheden wenselijk, omdat daarmee de administratieve lasten worden vermindert en het gebruik wordt gestimuleerd. Dat is in ieders belang.

Op basis van deze afwegingen, in combinatie met de overweging dat een zuivere p*q eenvoudig en uitlegbaar is, heeft de stuurgroep een voorkeur uitgesproken voor scenario 3, een zuivere p*q. Daarnaast adviseert de stuurgroep een schijfvrijstelling over de eerste (kleine) schijf van 1 tot 1000 afname-eenheden, voor zowel DigiD als MijnOverheid.

4. Financiële effect

De voorgestelde tariefstructuur leidt tot een andere verdeling van de kosten over de afnemers dan waarmee is gerekend ten tijde van het Ministerraadsbesluit op 24 februari 2017:

Sector	Op basis van p*q en nultarief eerste schijf				MR besluit Totaal (febr.'17)	Verschil nieuw – febr.'17
	DigiD	Mijn Overheid	Digipoort	Totaal (nieuw)		
Ministerie Fin	7.150	22.063	28.077	57.290	35.780	21.510
Ministerie SZW	7.176	9.126		16.302	6.131	10.171
Ministerie EZ	142		2.524	2.666	3.236	-570
Ministerie V&J	516	6		522	1.074	-552
Ministerie I&M	643	1.842	673	3.158	1.799	1.359
Ministerie VWS	118	3		121	263	-142
Ministerie Def			265	265	284	-19
Ministerie OCW	2.326			2.326	3.389	-1.063
Ministerie BZK				0	17	-17
Openbaar Bestuur - gemeenten	1.052	1.182		2.234	16.427	-14.193

Openbaar Bestuur - provincies	1			1	164	-163
Openbaar Bestuur - waterschappen	14	274		288	685	-397
Openbaar Best./overig + overig[1]	1.560	1.305		2.865	7.670	-4.805
GDI voorziening	5.024			5.024	2.270	2.754
Pensioenfondsen	1.441	549		1.990	6.029	-4.039
Zorgverlener	457			457	2.114	-1.657
Zorgverzekeraar	5.201			5.201	6.200	-999
Private partij - Overig				0	26	-26
Eindtotaal	32.821	36.350	31.539	100.710	93.558	

[1] Als sluitpost gebruikt.

Het door te belasten bedrag is ten opzichte van de kostenraming februari 2017 gestegen met 7.152 k€. Dit is te verklaren uit gestegen ramingen van de beheer- en exploitatiekosten, bijvoorbeeld als gevolg van toegenomen eisen aan de (kwaliteit van de) dienstverlening.

Als gevolg van de andere tariefstructuur wijzigt de verdeling van de kosten over de partijen. Het saldo van de negatieve verschillen (partijen die meer moeten gaan betalen dan geraamd in februari 2017) bedraagt 35.794 k€.

In de bijlage is een uitgebreide set tabellen opgenomen met uitsplitsingen van de cijfers hierboven, inclusief de tabel die voor het Ministerraadsbesluit is verspreid. Die tabel is destijds verspreid zodat afnemers in hun begroting voor 2018 een richtlijn zouden hebben voor de te reserveren bedragen voor de doorbelasting.

Duidelijk is nu dat een aantal afnemers, met name de grootverbruikers, onder de nieuwe tariefstructuur (aanzienlijk) meer moeten gaan betalen. (Gedeeltelijke) compensatie van deze stijging in 2018 ligt in de rede, omdat

1. de afnemers in 2017 slechts gedeeltelijk in staat zijn gesteld om te sturen op de kosten en het kostenniveau voor beheer en exploitatie van de voorzieningen in 2018 en
2. de afnemers in hun begrotingen voor 2018 geen rekening hebben kunnen houden met deze kosten(verhoging).

Op de Aanvullende Post GDI vallen bij effectuering van de doorbelasting middelen vrij, orde-grootte €56 mln. Het Nationaal Beraad heeft op 2 februari 2017 besloten om deze eventuele vrijval aan te houden, 'totdat een integraal beeld van ambitie, kosten en beschikbare midde-len bestaat.' Middelen die in 2018 vanuit de Aanvullende Post GDI worden ingezet ter com-pensatie van de partijen die onder de nieuwe tariefstructuur (aanzienlijk) meer moeten gaan betalen dan in februari 2017 geraamd, kunnen niet meer voor doorontwikkeling of andere investeringsambities worden ingezet. Bij de afweging kan worden betrokken dat er (nog) geen gezamenlijke financiële middelen zijn voor doorontwikkeling en innovatie. Het is (nog)

onzeker of een nieuw kabinet en/of een nieuwe minister daarvoor middelen ter beschikking stelt.

5. Afwegingen en risico's

De in dit voorstel neergelegde tariefstructuur, kent een aantal afwegingen en risico's. Het is belangrijk dat de nu gemaakte keuzes worden meegenomen in de evaluatie in 2018.

- Doordat is gekozen voor één afname-eenheid voor DigiD (de logins met DigiD basis en DigiD midden worden bij elkaar opgeteld) wordt het gebruik van het veiligere DigiD Midden bevorderd. De beheer- en exploitatiekosten van DigiD Sub en DigiD Hoog, worden in 2018 nog niet doorbelast als 'toerekenbare beheer- en exploitatiekosten DigiD'; daar zal separaat (stuurgroep eID) dekking voor moeten worden gevonden.
- 'Aantal webdiensten' is t.o.v. het MR-besluit geen onderdeel meer van de afname-eenheid van DigiD.
- MijnOverheid bestaat uit meer onderdelen dan alleen de berichtenbox. De kosten van die andere onderdelen worden doorbelast op titel van het aantal verzonden berichten.
- Door het ontbreken van een financiële key user bijdrage wordt de meerjarige grilligheid in de te betalen bedragen per afnemer niet afgeremd. De stabiliteit van het tarief over de jaren heen wordt voor alle scenario's overigens met name beïnvloed door het kostenniveau van Logius, de ontwikkeling van het aantal afnemers en de ontwikkeling van de bezettingsgraad.

6. Governance

Het is voor alle betrokken partijen duidelijk dat de doorbelasting van de toerekenbare beheer- en exploitatiekosten aan afnemers gepaard moet gaan met versterking van de sturing door afnemers op de beheer- en exploitatiekosten. Meebetalen is meebepalen. De sturing door afnemers op de voorzieningen van de GDI staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van de integrale governance op de digitale overheid. In het rapport Maak Waar! wordt aangegeven dat de bestaande governance herijkt moet worden. We zitten op dit moment midden in het proces van die herijking, waarbij ook ABD Topconsult om advies is gevraagd. Ook de richting van het nieuwe kabinet en de nieuwe minister(s) zijn daarbij uiteraard van belang. Ook de sturing op Logius wordt herzien. Hangende dat proces van herijking of vernieuwing van de sturing op de digitale overheid waaronder de sturing op Logius, is het zinvol om de sturing door afnemers op de voorzieningen van de GDI in samenhang te bezien.

In de begeleidingscommissie en de stuurgroep is de versterking van de sturing door afnemers verder gepreciseerd in een aantal sturingsprincipes, waaraan in 2018 door de nieuwe governance moet worden voldaan:

- a) Compacte sturing, waarbij het aantal gremia eerder afneemt dan toeneemt
- b) Afnemers worden in staat gesteld om te sturen op kosten en kostenniveau.
- c) Afnemers worden in staat gesteld om te sturen op samenhang en de onderlinge afhankelijkheid tussen voorzieningen
- d) Meerjarig, waarbij de sturingsstructuur voorziet in tijdigheid en voorspelbaarheid van de kosten(verdeling) voor afnemers

- e) Sturing op beheer en exploitatie gebeurt in samenhang met sturing op doorontwikkeling
- f) Helderheid over de rol van de koepels in de sturing

In het najaar van 2017 (parallel aan het uitwerken van de sturing op de digitale overheid in den brede, waaronder ook de sturing op Logius) zullen deze uitgangspunten in gezamenlijkheid en onder regie van BZK worden uitgewerkt. De resulterende sturingsvoorstellen zullen in november 2017 aan het Nationaal Beraad ter accordering worden voorgelegd. De 'nieuwe sturing' zal afnemers in staat moeten stellen om per 1 januari 2018 conform de bovenstaande uitgangspunten te gaan sturen op de beheer- en exploitatiekosten van DigiD, MijnOverheid en Digipoort.

Bijlagen

- Tabellen en uitwerking kostenverdeling per sector onder MR-methodiek (op basis van toen geraamde kosten) en onder voorgestelde tariefstructuur (op basis van bestedingsplannen en aangeleverde prognoses).

Bijlage Raming van de effecten per sector op basis van doorrekening “p*q” (prognose aug 2017), aangevuld met de eerder afgegeven doorrekening naar sectoren zoals indertijd opgenomen in MR besluit van feb 2017.

Algemene toelichting

Deze nieuwe doorrekening is gebaseerd op concept bestedingsplannen (sept 2017) en de afgegeven prognoses (d.d. augustus 2017) inzake gebruik voor DigiD en MijnOverheid. Daar waar een nieuwe prognose nog ontbrak is door adviesbureau Deloitte Consulting gerekend met de door Logius aangeleverde cijfers van het gebroken boekjaar 2016-2017. Zowel voor DigiD als voor MijnOverheid zijn de eerste 999 afname-eenheden niet doorbelast. Onderstaande cijfers zijn een inschatting naar de huidige inzichten. Uiteindelijk bepaalt de eigenaar van Logius de definitieve tarieven.

Deloitte heeft berekend dat op basis van de aangeleverde informatie het voorlopige tarief 2018 voor DigiD (basis en midden) afgerond € 0,12 per afname-eenheid bedraagt en voor Mijn Overheid € 0,47 (beide exclusief evt. BTW)

De cijfers van de (oude) doorrekening van het MR besluit in februari 2017 zijn opgesteld door BZK en EZ en zijn aangevuld met door partijen indertijd aangeleverde prognoses voor 2018.

In deze bijlage is ook het voorstel doorbelasting Digipoort verwerkt op basis van gegevens van EZ.

Tabel DigiD en tabel Mijn Overheid

DigiD (basis en midden): Prognose doorbelasting 2018 [in € 1.000]				
Sector	Doorrekening MR feb 2017	DigiD op basis p*q (prognose)	Vershil p*q minus raming febr.'17 MR	Toename t.o.v. febr.'17
Ministerie Fin	3.403	7.150	3.747	3.747
Ministerie SZW	3.773	7.176	3.403	3.403
Ministerie EZ	1.955	142	-1.813	
Ministerie V&J	935	516	-419	
Ministerie I&M	705	643	-62	
Ministerie VWS	229	118	-111	
Ministerie Def	-	-	-	
Ministerie OCW	3.389	2.326	-1.063	
Ministerie BZK	17	-	-17	
Openbaar Bestuur - gemeenten	7.531	1.052	-6.479	
Openbaar Bestuur - provincies	62	1	-61	
Openbaar Bestuur - waterschappen	114	14	-100	

Openbaar Bestuur/overig + overig ⁴	1.487	1.560	73	73
GDI voorziening ⁵	2.270	5.024	2.754	2.754
Pensioenfondsen	2.538	1.441	-1.097	
Zorgverlener	2.114	457	-1.657	
Zorgverzekeraar	6.200	5.201	-999	
Private partij - Overig	26	-	-26	
Eindtotaal	36.748	32.821	-3.927	9.977

Mijn Overheid: Prognose doorbelasting 2018 [in € 1.000]				
Sector	Doorrekening MR feb 2017	Mijn Overheid op basis p*q (prognose)	Vershil p*q minus raming febr.'17 MR	Toename t.o.v. febr.'17
Ministerie Fin	8.042	22.063	14.021	14.021
Ministerie SZW	2.358	9.126	6.768	6.768
Ministerie EZ	-	-	-	
Ministerie V&J	138	6	-132	
Ministerie I&M	843	1.842	999	999
Ministerie VWS	34	3	-31	
Ministerie Def	34	-	-34	
Ministerie OCW	-	-	-	
Ministerie BZK	-	-	-	
Openbaar Bestuur - gemeenten	8.896	1.182	-7.714	
Openbaar Bestuur - provincies	103	-	-103	
Openbaar Bestuur - waterschappen	571	274	-297	
Openbaar Bestuur – overig +overig ⁶	6.183	1.305	-4.878	
GDI voorziening	-	-	-	
Pensioenfondsen	3.490	549	-2.941	
Zorgverlener	-	-	-	
Zorgverzekeraar	-	-	-	
Private partij - Overig	-	-	-	
Eindtotaal	30.692	36.350	5.658	21.788

Toelichting op de verschillende methodieken

De doorrekening in het MR besluit uit februari 2017 (het "nulscenario") is gebaseerd op een tariefstructuur waarbij elke afnemer naast een basistarief (drie schijven: klein, middel en

⁴ Als sluitpost gebruikt.

⁵ Betreft interne doorbelasting

⁶ Als sluitpost gebruikt.

groot) ook een vaste prijs per eenheid betaalt. Het nieuwe voorstel is gebaseerd op een zuivere $p \cdot q$ (scenario 3) met voor elke afnemer een vrijstelling in de eerste schijf (van 1 tot 1000 tikken).

In het MR-voorstel is de prijs voor DigiD basis en midden nog uitgesplitst. De doorrekening van het huidige voorstel voor 2018 is gebaseerd op één (totaal) prognose en er is dus geen onderscheid gemaakt in een tarief voor DigiD basis en een tarief voor DigiD midden.

Verschillen in ramingen bij DigiD en bij MO

De doorbelasting van kosten voor beheer en exploitatie voor DigiD (basis en midden) is in februari 2017 geraamd op € 36,748 mln. In het concept bestedingsplan 2018 voor DigiD wordt thans uitgegaan van € 32,820 mln. Dit betreft de DigiD niveaus basis én midden en is dus exclusief de niveaus substantieel en hoog. Dit is een *daling* van 10,7%. Ook de (interne) doorbelasting van DigiD tikken voor het inloggen bij Mijn Overheid zijn hierin meegenomen.

De doorbelasting van kosten voor beheer en exploitatie Mijn Overheid is in februari 2017 geraamd op € 30,692 mln. In het concept bestedingsplan 2018 voor MO wordt voorlopig uitgegaan van € 36,350 mln. Dit is een *stijging* van 18,4%⁷.

Er zijn ook verschillen in de *verwachte Q*. Ging het MR voorstel nog uit van 279 mln. tikken voor DigiD Basis en 41 mln. tikken voor DigiD Midden, op basis van de afgegeven prognoses is het totaal aantal DigiD tikken circa 265 mln. Dit is een *daling* van 17% t.o.v. de MR raming.

Voor Mijn Overheid is in het MR voorstel gerekend met 101 mln. berichten (en 0,1 mln. lopende zaken), de actuele prognose van augustus 2017 (voor zover beschikbaar) waarmee Deloitte heeft gerekend, gaat uit van circa 77 mln. berichten. Dit is een *daling* van 24% t.o.v. de MR raming.

In een sector zitten zo wel kleine als grote gebruikers. Met de zuivere $p \cdot q$ gaan kleine gebruikers er in het algemeen op "vooruit" t.o.v. het MR besluit en grote gebruikers er op "achteruit". De oorzaak hiervoor is gelegen in het effect van de basistarieven (schijven) en de grenzen daar tussen in het MR- besluit. Omdat de (totaal) aantallen per sector zijn opgevraagd, moeten de cijfers van de doorberekening als een indicatie worden beschouwd.

In de allerlaatste kolom van DigiD en MO staan alleen de (positieve) meerkosten opgeteld ten opzichte van het MR besluit, dit is relevant voor een eventuele compensatie in 2018.

⁷ In het concept bestedingsplan MO is voor de interne doorbelasting van Digid vooralsnog gerekend met een lager bedrag dan op basis van het nieuwe tarief verwacht mag worden. Mede gelet op de discussie over eventuele compensatie in 2018 is dit zo gelaten. In de definitieve bepaling kan hierop gecorrigeerd worden.

Verschillen MR besluit en bijstelling 2018 voor Digipoort (bron EZ)

Digipoort: Prognose doorbelasting 2018 [in € 1.000]			
Sector	Doorrekening MR feb 2017	Digipoort, nieuw	Vershil nieuw versus MR besluit febr.'17
Ministerie Fin	24.335	28.077	3.742
Ministerie SZW	-	-	-
Ministerie EZ	1.281	2.524	1.243
Ministerie V&J	-	-	-
Ministerie I&M	250	673	423
Ministerie VWS			
Ministerie Def	250	265	15
Ministerie OCW			
Ministerie BZK			
Eindtotaal	26.116	31.539	5.423

Afwijking voor een groep van afnemers t.o.v. de doorrekening van het MR besluit:

Eerder zijn de verschillen tussen raming van kosten en aantallen in MR besluit en de huidige inzichten per voorziening geduid. In de tabel hieronder betreft het de optelling van de meer-kosten ten opzichte van de eerder afgegeven ramingen. De lager geraamde kosten per voorziening dan geraamd in het MR besluit zijn hierbuiten gelaten (alleen de plussen).

Dat leidt *per voorziening* tot het totaalbeeld.

Voorziening	Toegenomen t.o.v. febr.17
DigiD	9,977 mln.
MO	21,788 mln.
Digipoort	5,423 mln.

Als de saldo's van drie voorzieningen *gezamenlijk* worden getotaliseerd, levert dat het volgende beeld op:

Sector	Op basis p*q Totaal (nieuw)	MR besluit Totaal (oud)	Vershil nieuw - oud	Toegenomen t.o.v. MR febr.'17
Ministerie Fin	57.290	35.780	21.510	21.510
Ministerie SZW	16.302	6.131	10.171	10.171

Ministerie EZ	2.666	3.236	-570	
Ministerie V&J	522	1.074	-552	
Ministerie I&M	3.158	1.799	1.359	1.359
Ministerie VWS	121	263	-142	
Ministerie Def	265	284	-19	
Ministerie OCW	2.326	3.389	-1.063	
Ministerie BZK	0	17	-17	
Openbaar Bestuur - gemeenten	2.234	16.427	-14.193	
Openbaar Bestuur - provincies	1	164	-163	
Openbaar Bestuur - waterschappen	288	685	-397	
Openbaar Bestuur/overig + overig[1]	2.865	7.670	-4.805	
GDI voorziening	5.024	2.270	2.754	2.754
Pensioenfondsen	1.990	6.029	-4.039	
Zorgverlener	457	2.114	-1.657	
Zorgverzekeraar	5.201	6.200	-999	
Private partij - Overig	0	26	-26	
Eindtotaal	100.710	93.558	7.152	35.794

bedragen in € 1000

[1] Als sluitpost gebruikt.

Getotaliseerd over drie voorzieningen tellen de plussen op tot € 35,794 mln. €.

Tenslotte

Bovengenoemde cijfers zijn allemaal gebaseerd op (actuele) aannames en verwachtingen. In het najaar moeten de prognoses voor 2018 en het daarop te baseren tarief geactualiseerd worden.